

POLENSKI KALENDAR ALERGENIH BILJAKA KANTONA SARAJEVO

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
**MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA,
GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA**

U cilju informisanja stanovništva i poboljšanja kvalitete življenja na području Kantona Sarajevo, Ministarstvo građenja, uređenja i zaštite okoliša KS u saradnji sa Centrom za ekologiju i prirodne resurse „Akademik Sulejman Redžić“ Prirodno-matematičkog fakulteta, vrši sedmični i sezonski monitoring koncentracije polena u zraku.

Polen nekih biljnih vrsta izaziva alergijske reakcije kod ljudi. Provedena istraživanja pokazuju sezonske varijacije uzroka alergijskih reakcija. Tokom proljeća, ovakve reakcije su uzrokovane polenom vrba, lijeske, crnog bora, jasena i johe, potom uslijed prisustva polena breze i oraha, a zatim ih izazivaju polen lipa i mirisne živice.

Tokom ranog ljeta počinje sezona cvjetanja trava, od kojih su mnoge vrste jaki alergeni. Već tada počinje i sezona cvjetanja različitih korovskih vrsta, koje su najčešće rasprostranjene u uskoj urbanoj jezgri Sarajeva.

Istraživanjem je utvrđeno da od ukupnog broja biljnih vrsta zastupljenih u Kantonu Sarajevo, čak jedna četvrtina ima alergena svojstva. U ovoj grupi se razlikuju jaki, umjereni i slabi alergeni.

Na polenskom kalendaru je prikazana sezona cvjetanja jakih (tamnija crvena) i umjerenih (svijetlica crvena) alergenih vrsta. Treba istaknuti da umjereni i slabи alergeni mogu izazvati jake alergijske reakcije. Uzrok tome je široka rasprostranjenost (učestalost) ovih vrsta u našem okolišu.

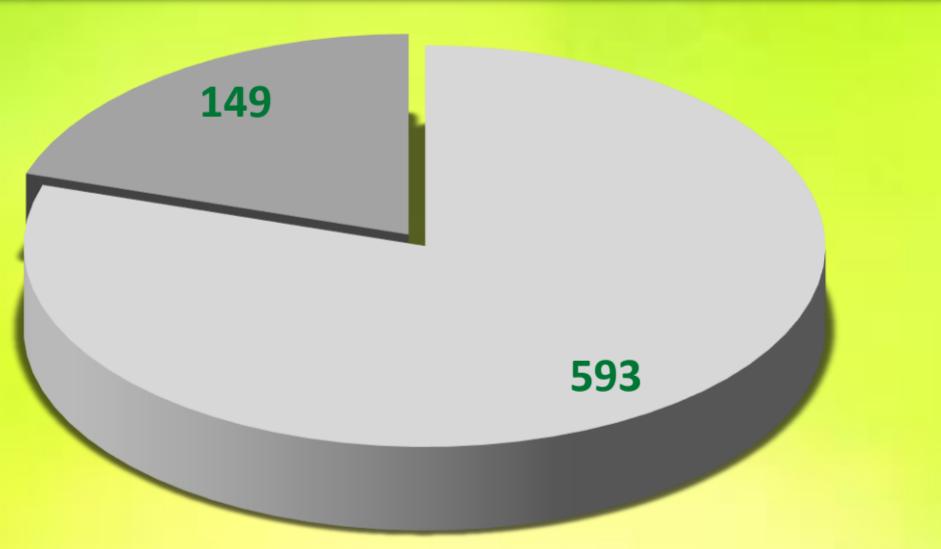
Mnoge strane (namjerno ili nemamjerno unesene) vrste predstavljaju jake alergene. One su danas čest element urbane sredine, i to kao hortikulturne ili kao invazivne vrste. Najpoznatije invazivne vrste, koje spadaju u grupu polenskih alergena na području Kantona, su ambrozija i pajasen.

Polenski kalendar pruža informacije koje građanima trebaju poslužiti u cilju prilagođavanja sadašnjim uslovima okoliša. Na osnovu kalendara su pripremljene upute za osjetljivu grupu stanovništva Kantona, a nju najvećim dijelom čine djeca i starije osobe.

Među osnovne mjere opreza i prilagođavanja ponašanja spada izbjegavanje pojedinih dijelova grada u određenim sezonomama. Tako se npr. senzitivnoj grupi građana preporučuje izbjegavanje kretanja Vilsonovim šetalištem u sezoni cvjetanja lipa.

Osobama koje tokom ranog proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), često pate od alergijskog rinitisa, preporučuje se da što više vremena provedu u visokoplaninskom području (iznad granice šume).

Za razliku od toga, osobama koje su alergične na polen trava preporučuje se što duži boravak u šumskim ekosistemima tokom ljetnog i ranojesenjeg perioda.

Gornji grafikon predstavlja odnos ukupnog broja biljnih vrsta u Kantonu Sarajevo i vrsta koje izazivaju reagiranje na alergijske reakcije.

respiratorne alergijske reakcije.
Donji grafikon predstavlja udio jakih, umjerenih i slabih alergena u grupi biljnih vrsta koje izazivaju

respiratorne alergijske reakcije.
Šire informacije i upute se mogu potražiti u brošuri
Alergija - biljka Kanta na Sajtovima.

*Alergene biljke Kantona Sarajevo.
Polen kalendar sa brošurom je dostupan na stranicu
Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite
okoliša Kantona Sarajevo te se
može preuzeti skeniranjem QR
koda (<http://mpz.ks.gov.ba>).*

**Strogo se zabranjuje
umnožavanje ili prodaja ove
publikacije**

Najučestalije alergene biljke

CENTAR ZA EKOLOGIJU I PRIRODNE RESURSE – AKADEMIK SUI FIMAN REDŽIĆ

PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET UNIVERZITET U SARAJEVU

